

Rozkład materiału nauczania i wychowania.

Poziom I	Poziom II	Poziom III
SPOTKANIE Z PYZĄ		
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z postacią Pyzy, w oparciu o wybrane fragmenty utworu „Pyza na polskich drózkach” H. Januszewskiej, • Pyza zapoznaje dzieci z przedszkolem, ich obowiązkami i prawami, • podjęcie próby w wypełnianiu postaci Pyzy dowolną techniką plastyczną, • zainteresowanie pisemkiem przedszkolnym „Pyzowe Wieści”, 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżanie dzieciom przygód Pyzy, • rozumienie symbolicznego znaczenia tej postaci, w oparciu o wybrane fragmenty utworu „Pyza na polskich drózkach” H. Januszewskiej, a także filmu CD, • wykonanie w dowolnej technice plastycznej postaci Pyzy jako logo przedszkola, • zainteresowanie pisemkiem przedszkolnym „Pyzowe Wieści”. 	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie dzieci w świat kodów i znaków – logo przedszkola, • samodzielne układanie przygód Pyzy w różnych formach wyrazu artystycznego – plastycznej, muzycznej, teatralnej, dramy, • udział w redagowaniu pisemka „Pyzowe wieści”, • aktywne uczestnictwo w życiu przedszkola poprzez czynne branie udziału w proponowanych konkursach utrzymanych w tradycjach ludowych, pisemka „Pyzowe wieści”.
POŻEGNANIE LATA – ŚWIĘTO PLONÓW		
<ul style="list-style-type: none"> • obserwowanie przygotowań do święta plonów, • obserwowanie przyrody w najbliższym otoczeniu, • poznanie owoców jesieni poprzez różne zmysły, • aktywne uczestnictwo w organizowaniu kącika przyrody w różne zasoby przyrodnicze, 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżenie dzieciom obrzędów ludowych związanych ze świętem plonów, • poznanie stroju ludowego Chełmszczyzny oraz zabaw i przyśpiewek ludowych związanych z tym regionem, • aktywne uczestnictwo w pługach i tańcach zbiorowych związanych z pielęgnowaniem polskich tradycji ludowych, proponowanych podczas uroczystości. 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w pełnieniu roli gospodarza , w uroczystościach związanych z obrzędami ludowymi • prezentacja zdobytych umiejętności podczas Dożynek przedszkolnych, • promowanie przedszkola w środowisku lokalnym, • prezentacja tańców, zabaw i przyśpiewek,

<ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w działaniach związanych z pielęgnowaniem polskich tradycji ludowych, • obserwowanie przebiegu uroczystości i udział w prostych zabawach ludowych. 		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie i określanie charakterystycznych cech stroju ludowego.
<i>JESIEŃ W WIEJSKIEJ ZAGRODZIE</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • oglądanie wiejskiej zagrody, • obserwowanie wykonywanych prac przygotowujących ludzi do zimy np. kiszenie kapusty, suszenie jabłek, • poznawanie sposobów spędzania jesiennych wieczorów w wiejskiej chacie, • nauka krótkich przyśpiewek ludowych, • dostrzeganie zmian zachodzących w przyrodzie • zbieranie jesiennych darów do kącika przyrodniczego • rozpoznawanie i próba nazwania wybranych owoców i warzyw 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjazd do pobliskiej zagrody wiejskiej, • uczestniczenie w prostych pracach przygotowujących do zimy np. kiszenie kapusty, suszenie jabłek, • obserwowanie i uczestniczenie w sposobach spędzenia wiejskich jesiennych wieczorów np. pierzarki, prządki, • nauka krótkich przyśpiewek ludowych • aktywnie uczestniczy w działaniach praktycznych proponowanych przez nauczyciela np.: krojenie sałatki warzywnej 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczenie w zabawach tematycznych umożliwiających kontakt z dziełami sztuki wyjazd do „ Muzeum Wsi Lubelskiej” poznawanie wyposażenia dawnych domów i zagród wiejskich • aktywnie dokonywanie oceny wytworów sztuki ludowej swojego regionu, • aktywne uczestnictwo dzieci w warsztatach organizowanych w muzeum z twórcami ludowymi, kontakt z dziełami sztuki • wykonywanie przetworów na zimę – kiszenie kapusty, suszenie jabłek, przetworów owocowych, • poznanie stroju lubelskiego, • przygotowanie i uczestniczenie z udziałem osób zaproszonych w np. pierzarkach, prządkach, wieczorkach tkackich.
<i>„ANDRZEJKI”</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • poznanie zwyczajów ludowych „Andrzejkowe wróżby”, 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestniczenie w obrzędach, przyśpiewkach, zabawach, związanych z „Wieczorem Andrzejkowym”, 	<ul style="list-style-type: none"> • promowanie w środowisku lokalnym obrzędów np. „Andrzejkowy wieczór”,

<ul style="list-style-type: none"> • obserwowanie przebiegu obrzędu wrózenia, • podejmowanie prób w samodzielnym wrózeniu sobie i kolegom np.: przekładanie butów, zabawy w kole i inne, 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w przygotowaniu „Wieczoru Andrzejkowego” dla społeczności przedszkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • twórcza, samodzielna interpretacja wróżb, dostrzeżenie ich walorów artystycznych • nadawanie tytułów stworzonym przez siebie płaskorzeźbom (lanie wosku)
BOŻE NARODZENIE		
<ul style="list-style-type: none"> • słuchanie bajek, opowieści, wierszy nawiązujących do świąt Bożego Narodzenia, • obserwowanie przygotowań do Świąt Bożego Narodzenia: • uczestniczenie w dekorowaniu sali i choinki, • podejmowanie prób w pracach porządkowych, • uczestniczenie w przygotowaniu upominków pod choinkę dla członków rodziny i kolegów, • odkrywanie uczucia radości z obdarowywania i otrzymywania prezentów, • uczestniczenie w „Wieczorze wigilijnym”, wspólne kolędowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w poznawaniu zwyczajów i obrzędów związanych z Bożym Narodzeniem, • aktywnie uczestniczy w spotkaniu z twórcą ludowym, wykonuje proste ozdoby choinkowe, • wykonuje prezenty dla najbliższych, • dekoruje pomieszczenia przedszkolne motywami świątecznymi • aktywnie uczestniczy w występach artystycznych – „Jasełkach” w przedszkolu jak również Kościele, • aktywnie z rówieśnikami kolęduje, inicjuje redagowanie życzeń świątecznych, • aktywnie uczestniczy w „Wieczorze wigilijnym”, wspólnym kolędowaniu. 	<p>rozszerzanie wiadomości dzieci, związanych ze świątami Bożego Narodzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadome włączenie w nurt tradycji pokoleń, dostrzega wspólne, akceptowane przez większość uniwersalne wartości: dobroci, radości, miłości i pojednania, • aktywny udział w warsztatach z twórcami ludowymi, • samodzielne przygotowywanie elementów strojów i akcesoriów do występów artystycznych, • zaangażowanie w przygotowywaniu specjalnych potraw wigilijnych, • wspólne przygotowanie stołu wigilijnego według staropolskiego obyczaju, • organizacja spotkania wigilijnego dla społeczności lokalnej (przedstawiciele urzędów, rady osiedla, placówek oświatowych i opiekuńczych i innych), • wspólne kolędowanie – „Wieczór kolęd” • pogłębianie wiedzy tradycjami świątecznymi w innych regionach Polski oraz krajach Europy, • promowanie tradycji ludowych w społeczności przedszkolnej naszego miasta, gminy poprzez różne formy artystycznego wyrazu.

KOLEĐOWANIE - KARNAWAŁ

<ul style="list-style-type: none">• zaciekawienie zwyczajem ludowym – kołędowanie,• spotkanie z kołędnikami i obejrzenie widowiska w wykonaniu starszych kolegów w przedszkolu – zespół kołędników• zapoznanie z tradycjami kołędowania, z postaciami charakterystycznymi dla tego obrzędu,	<ul style="list-style-type: none">• rozpoznawanie postaci charakterystycznych związanych z tradycjami kołędowania• aktywne uczestniczenie w przygotowywaniu elementów stroju, akcesoriów i rekwizytów inspirowanych sztuką ludową,• aktywne uczestniczenie (pełniąc rolę gospodarza) w inscenizacjach stylizowanych na ludowo z wykorzystaniem strojów ludowych,• dostrzega elementy podobne i wspólne w charakterystycznych tańcach i strojach niektórych krajów europejskich,	<ul style="list-style-type: none">• wykorzystanie w praktyczny sposób zdobytych wiadomości do przygotowania strojów, rekwizytów,• aktywne przygotowanie i prezentowanie przedstawienia np.: „Chodzenie z turoniem”, „Chodzenie z szopką”, promowanie obrzędów w różnych regionach Polski związanych ze zwyczajem kołędowania,• aktywny udział w spotkaniach zespołów kołędniczych,• promowanie z zaangażowaniem zwyczajów, zabaw karnawałowych w tradycji polskiej i innych krajów Europy,• rozróżnianie i charakteryzowanie tańców i strojów niektórych krajów europejskich,• udział w koncertach zespołów ludowych.
---	--	--

ZAPUSTY

<ul style="list-style-type: none">• zapoznanie ze zwyczajami „Zapustów”,• uczestniczenie w przedstawieniu „Przedszkolnych zapustów” w wykonaniu grupy starszaków,• zaciekawienie dzieci z tradycją częstowania w „Tłusty czwartek” pączkami i faworkami,	<ul style="list-style-type: none">• rozpoznawanie postaci charakterystycznych dla „Zapustnych” przebierańców,• aktywne uczestniczenie w przygotowaniu rekwizytów do przedstawienia,• śpiewanie z zaangażowaniem prostych przyśpiewek ludowych,	<ul style="list-style-type: none">• dostrzeganie podobnych elementów w zwyczajach zapustów, z różnych regionów Polski,• aktywne redagowanie zaproszeń,• układanie scenariusza do inscenizacji „Przedszkolne zapusty”• aktywne angażowanie do roli zapustnych przebierańców,
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • osłuchanie z prostymi przyśpiewkami ludowymi, • podejmowanie próby w zabawach i grach ludowych związanych z pożegnaniem „Karnawału”. 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział w grach i zabawach ludowych związanych z pożegnaniem „Karnawału”. 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywne improwizacje do muzyki i przyśpiewek ludowych, • aktywne uczestniczenie w pełnieniu roli gospodarza i w organizowaniu między przedszkolnych „Zapustów” • aktywne redagowanie zaproszeń, • uczestniczenie aktywne w warsztatach z udziałem artystów ludowych.
<i>POWITANIE WIOSNY</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • zaciekawienie z tradycją pożegnania zimy i powitania wiosny, • zapoznanie z symbolem zimy „Marzanną”, • nauka krótkich piosenek i wierszyków o tematyce wiosennej, • wzięcie udziału w obrzędzie topienia Marzanny, • zachęcanie do wspólnych zabaw i tańców opartych na motywach ludowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie symboliki postaci Marzanny i obrzędu związanego z pożegnaniem zimy i powitaniem wiosny, • gromadzenie materiałów do przygotowania Marzanny i Gaiku, • wspólne przygotowywanie kukły „Marzanny”, • aktywny udział w obrzędzie powitania wiosny poprzez prezentacje wierszy i tańców opartych na motywach ludowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumienie cykliczności pór roku i związanych z nimi tradycjami, • zespołowe przygotowywanie symboli, obrzędów powitania wiosny, • aktywne uczestniczenie w przygotowaniu i prowadzeniu zwyczaju powitania wiosny, • pobudzenie dzieci do działań twórczych inspirowanych folklorem, • wyśpiewywanie przysłów na znane melodie ludowe, inicjowanie przyśpiewek, • organizowanie spotkań, kontaktów o charakterze ogólnomiejskim.

WIELKANOC

<ul style="list-style-type: none">• zainteresowanie zwyczajami panującymi w rodzinie związanymi z „Wielkanocą”,• poznawanie symboli Świąt Wielkanocnych (Palma, Baranek cukrowy, Pisanki, Babki, Mazurki, Owiec zielony, potrawy, Świąconka),• uczestniczenie w przedstawieniu „Wieziemy tu Kogucika” – poznanie zwyczajów związanych z Wielką Nocą,• próba tworzenia prostych motywów i elementów dekoracji świątecznych w trakcie spotkań z twórcami ludowymi z pomocą nauczyciela lub rodziców• próby naśladowania twórczości inspirowanej sztuką ludową,	<ul style="list-style-type: none">• spotkanie z Rodzicami, wspólne zaangażowanie w kultywowanie tradycji Wielkanocnych,• kształtowanie osobowości dziecka poprzez aktywny udział w uroczystościach świątecznych,• INSCENIZACJA „Wieziemy tu Kogucika” inspirowana tekstami ludowymi• aktywny udział w warsztatach plastycznych z twórcami ludowymi, wykonywanie prostych elementów zdobniczych inspirowanych sztuką ludową,• podejmowanie aktywnych czynności naśladowczych w wykonywaniu prac plastycznych, różnymi technikami zdobniczymi, opartymi na sztuce ludowej	<ul style="list-style-type: none">• pogłębianie wiadomości związanych z obrzędami „Niedzieli Palmowej” oraz „Wielkiej Nocy” w regionach Polski,• wykorzystanie symboli Świąt Wielkanocnych (Palma, Baranek cukrowy, Pisanki, Babki, Mazurki, Owiec zielony, potrawy, Świąconka), do inscenizacji przedstawienia Wielkanocnego• aktywne warsztaty z twórcami ludowymi, samodzielne ozdabianie pisanek i kraszanek ornamentami zaczerpniętymi z folkloru, próby naśladowania twórczości inspirowanej sztuką ludową,• promowanie placówki w środowisku lokalnym poprzez prezentacje artystyczne – kształtowanie postaw artystycznych, aktywne uczestniczenie w pełnieniu roli gospodarza• kształtowanie przywiązania do rodzinnych obrzędów poprzez wspólne przygotowanie z Rodzicami spotkania Wielkanocnego dla społeczności przedszkolnej i zaproszonych gości.
--	---	---

NOC ŚWIĘTOJAŃSKA

<ul style="list-style-type: none">• przybliżenie tradycji witania lata w Sobótkową Noc,• poznawanie symboliki Nocy Świętojańskiej poprzez udział w zabawach i obrzędach,	<ul style="list-style-type: none">• aktywny udział w zabawach i obrzędach „Nocy Świętojańskiej”, inicjowanie święta sobótkowej nocy• aktywne zaangażowanie w wykonywanie kwiatów paproci – ziela miłości.	<ul style="list-style-type: none">• świadome kultywowanie zwyczajów Nocy Świętojańskiej,• zbieranie niektórych ziół leczniczych, suszenie w kąciku przyrody,
---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • wykonywanie wianków przez dziewczynki z zebranych kwiatów i roślin, • udział w obrzędzie puszczenia wianków, • aktywne zaangażowanie w przygotowanie zabaw przy ognisku związanych z Nocą Sobótkową, • aktywny udział w uroczystościach Sobótkowych organizowanych na terenie powiatu.
<i>W WOJTUSIOWEJ IZBIE</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • opowieści Pyzy przy zapiecku; cykl zajęć poświęconych poznawaniu domowego sprzętu gospodarstwa domowego i jego przeznaczenia, • oglądanie stroju ludowego naszego regionu, • zapoznanie i wprowadzenie do ruchowo – tanecznych zabaw opartych na tańcach i muzyce naszego regionu (polka lubelska, walczyk lubelski), • zaciekawienie dzieci ginącymi zawodami naszego regionu w trakcie spotkań z twórcami ludowymi; twórczość plastyczna w glinie, masie solnej i masie papierowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie kącika ludowego w sali oddziału II „Pyzusie” – gromadzenie dawnego sprzętu gospodarstwa domowego i ludowych motywów z wykorzystaniem ich do zabaw edukacyjnych, • zwiedzanie wystaw w Muzeum Etnograficznym – udział w warsztatach, wykonywanie prostych przedmiotów i ozdób ludowych, • z Pyzą na wiejskim podwórku – aktywne zabawy i przyśpiewki ludowe, wykonywanie prostych kroków tańców regionalnych i rozpoznawanie wybranych strojów ludowych, • wzbogacenie wiedzy na temat ginących zawodów i budzenie szacunku do pracy twórców ludowych poprzez aktywny udział 	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne wzbogacanie kącika ludowego w sali oddziału II „Pyzusie” w nowe eksponaty, własne prace wzorowane na sztuce ludowej, • organizowanie cyklicznych spotkań i warsztatów z twórcami ludowymi, przyswajanie wiedzy poprzez aktywną działalność, • aktywny udział w warsztatach organizowanych przez muzea regionalne, oglądanie wystaw i eksponatów, poznawanie ich przeznaczenia i związku z ludowymi tradycjami i obrzędami, • „Wędrówki Pyzy”, aktywne uczestniczenie w zajęciach poświęconych poznawaniu i poszerzaniu wiedzy na temat wybranych regionów Polski i rozpoznawanie charakterystycznych dla nich, wytworów

<ul style="list-style-type: none"> • z Pyzą na wiejskim podwórku – poznawanie zabaw i przyśpiewek ludowych, prostych kroków i tańców regionalnych – poznawanie wybranych strojów ludowych. 	<p>w warsztatach organizowanych w przedszkolu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zainteresowanie rodzimym folklorem – aktywny udział w spotkaniach i koncertach Zespołu Ziemi Chełmskiej oraz Zespołów Śpiewanych i Kapeli. 	<p>sztuki ludowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie „Galerii sztuki ludowej” – wykorzystywanie gromadzonych prac twórców ludowych i wytwory naszych wychowanków, • uświadamianie dzieciom bogactwa dziedzictwa kulturowego Polski, • odkrywanie wyjątkowej wartości miejsca, z którego pochodzimy poprzez wycieczki, spotkania, kontakty z osobami związanymi z etnografią naszego regionu, • uwrażliwienie na piękno, bogactwo i ekspresję ludową w trakcie spotkań ze śpiewakami ludowymi, z profesjonalnymi zespołami ludowymi i kapelami, • rozpoznawanie, nazywanie, przyporządkowywanie strojów ludowych dla danego regionu Polski, • doskonalenie kroków i wprowadzanie nowych figur tańców ludowych, • propagowanie sztuki ludowej w środowisku lokalnym, promowanie placówki poprzez dzieci zdolne.
---	--	--